

Л.М. Капченко

Модель організаційно-андрагогічної діяльності навчальних закладів державної служби зайнятості

У статті теоретично обґрунтовано основи моделювання діяльності, запропоновано розроблену модель комплексного планування організаційно-андрагогічної діяльності навчальних закладів державної служби зайнятості.

Ключові слова: моделювання, планування, модель комплексної організаційно-андрагогічної діяльності, навчальний заклад державної служби зайнятості, безробітні.

This paper provides theoretical grounds for basic simulation activities, and it proposes a designed model of integrated planning of organizational and andragogical activities of public employment service training institutions.

Keywords: modeling, planning, integrated model of organizational andragogical activities, public employment service training institution, unemployed.

Формулювання цілей статті. Метою статті є обґрунтування основ управління педагогічним колективом навчального закладу, що сприятиме формуванню моделі організаційно-андрагогічної діяльності навчального закладу державної служби зайнятості та в подальшому призведе до покращення діяльності керівників, викладачів, майстрів виробничого навчання, а також слухачів із числа безробітних та ефективної роботи навчального закладу в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Моделювання систем різних видів і рівнів досить змістовно розкрито у працях зарубіжних і вітчизняних дослідників, зокрема М.М. Амосова, В.Г. Афанасьєва, О.А. Дейнеки, Ю.М. Кулюткіна, І.Б. Новік, Г.Х. Попова, А.С. Стрепетова, В.А. Штофа та інших. Специфічний різновид моделювання – планування у сфері управління установами і закладами освіти, а також в управлінні навчально-виховною і методичною роботою, підвищенням кваліфікації – був здійснений Ю.П. Батишевим, Е.С. Березняком, В.І. Бражником, І.П. Волковим, Б.С. Гершунським, Г.В. Єльніковою, С.Е. Каркліною, О.М. Коберником, Ю.А. Конаржевським, В.І. Масловим, В.В. Олійником, В.С. Пікельною, Г.А. Побєдоносцевим, В.О. Сухомлинським, В.С. Татяниченко та іншими дослідниками. Окремі питання планування організаційно-педагогічної діяльності професійного навчання безробітних розглянуті О.О. Вакуленко, О.В. Киричуком, Т.Є. Рожною, В.Є. Скульською.

Виклад основного матеріалу. Проаналізовані у зазначених працях наукові та технологічні підходи до моделювання організаційно-андрагогічної діяльності, сформульовані на цій основі принципи, правила, вимоги є теоретичним підґрунтям, необхідними положеннями, які завжди випереджають самі процеси (будь-якої діяльності), зокрема і моделювання.

В основу структури моделі планування роботи навчальних закладів державної служби зайнятості покладено

головні напрями їх діяльності: мета, завдання, зміст функціонування різних структурних підрозділів і зміст діяльності окремих осіб. Такий підхід дозволив більш повно, чітко й адекватно відобразити різноманітні зв'язки, притаманні всім компонентам складної цілісності, якою є певний навчальний заклад, побудувати канали прямої і зворотної інформації, що є основою управлінської діяльності.

Запропонована модель комплексного планування роботи навчальних закладів державної служби зайнятості побудована за принципом від абстрактного до конкретного, тобто визначення стратегії та провідних напрямів діяльності навчального закладу і наступної їх декомпозиції та конкретизації відповідно до всіх підструктур (підсистем) об'єкта.

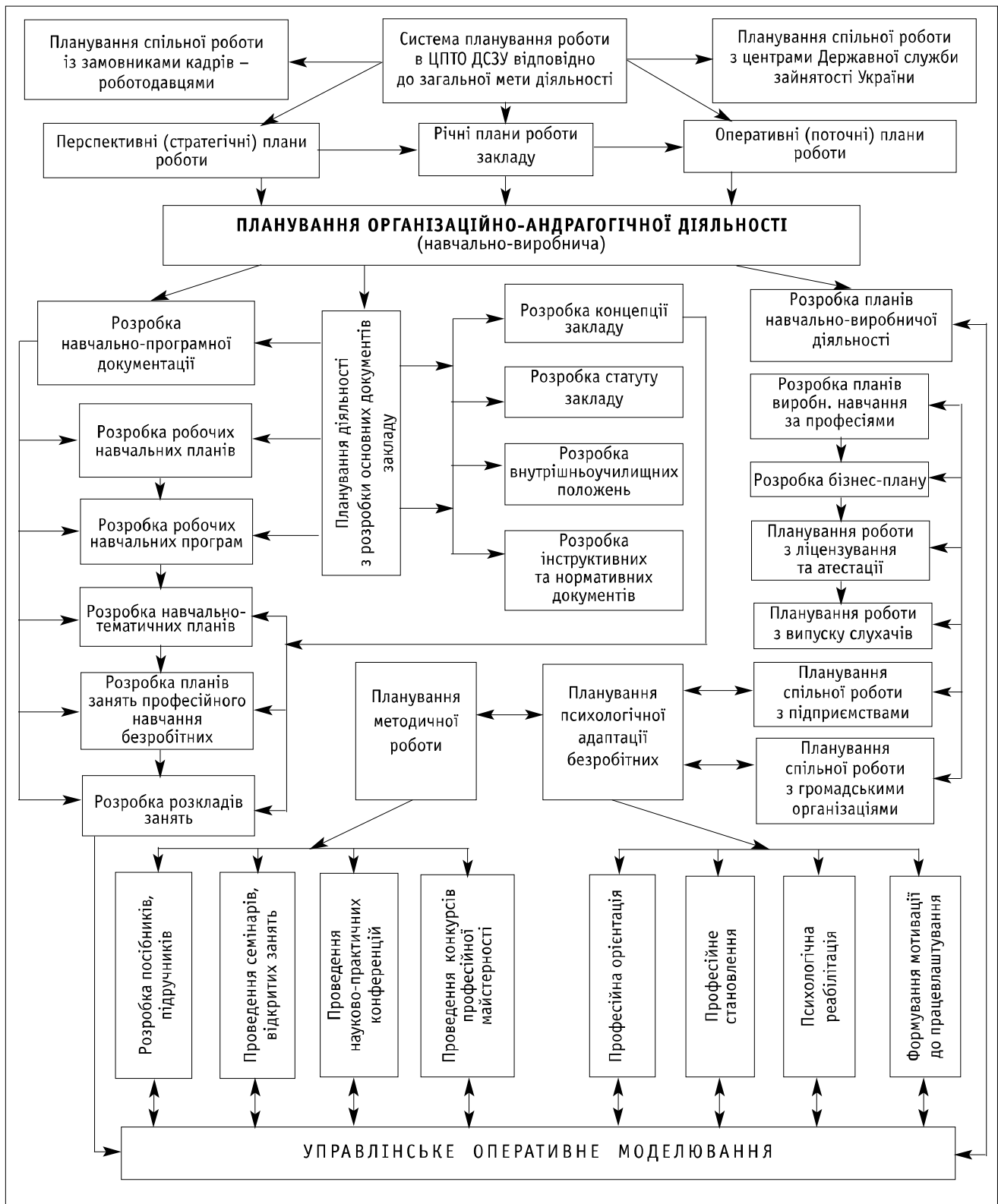
Усі плани об'єднані спільною метою і спрямовані на якісне забезпечення певної ділянки як частки загальної цілісності, від рівня функціонування якої залежить ефективність вирішення завдань, що стоять перед навчальним закладом.

Цільові функції відносно стабільні, охоплюють головні інтегровані напрями діяльності керівника закладу, є системоутворювальною основою у структурі моделі. Методи і форми реалізації функцій різноманітні та динамічні, однак вони мають бути адекватними змісту діяльності на певному функціональному напрямі, а також варіативними. Така побудова моделі діяльності керівника дозволяє побачити в системі зміст, форми, методи роботи керівника і час, що планується і реально витрачається на певні види управлінської діяльності. У такому плані після його виконання можна встановити і проаналізувати причини непередбаченої діяльності за певним функціональним напрямом, що дає змогу внести відповідну корекцію у планування роботи. Такий підхід особливо ефективний за наявності комп'ютерної техніки і дає можливість точно спланувати свою діяльність та її наслідки.

План роботи будь-якого рівня є творчою індивідуалізованою моделлю наступної діяльності, а його структура, форми відображення (за умови дотримання загальних принципів, підходів та вимог) повинні максимально відповідати меті, змісту, умовам і можливостям діяльності конкретного Центру професійно-технічної освіти державної

Капченко Леонід Миколайович, кандидат педагогічних наук, доцент, Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України (Київ).

Модель комплексного планування організаційно-андрагогічної діяльності у навчальних закладах державної служби зайнятості

служби зайнятості (далі – ЦПТО ДСЗ), його колективу та адміністрації.

Сукупність усіх викладених планів-моделей діяльності різних ділянок ЦПТО ДСЗ складає певну систематизовану цілісність, елементи якої якісно пов'язані один з одним і в сукупності є загальною моделлю планування навчально-виробничої діяльності навчального закладу.

Запропоновані моделі планування роботи ЦПТО ДСЗ не суперечать принципам та положенням про організацію навчально-виробничої діяльності цих закладів, що містяться у чинних законодавчих [1] та нормативних документах [3], а творчо розвивають їх зміст у підходах і структурах, що, на наш погляд, більше відповідає сьогоденним реаліям.

Модель комплексної організаційно-андрагогічної діяльності ЦПТО ДСЗ передбачає обґрунтоване розкриття основних ланок навчально-виховного і навчально-виробничого процесів, які потребують обов'язкового планування та організації діяльності, систематичного контролю і наступного аналізу результатів діяльності для її обґрунтованої оцінки.

Модель комплексного планування розроблена відповідно до вимог, визначених принципами моделювання:

- визначеної цілеспрямованості в діяльності;
- певної (обґрунтованої) підпорядкованості у планах роботи;
- реальності виконання;
- інформаційної достатності;
- необхідності реалізації зворотного зв'язку;
- функціонально-логічної структуризації.

Обґрунтовано також необхідність введення в "модель комплексного планування роботи" перспективного планування (на два і більше років), що дає можливість (навіть на оглядовому рівні) спрогнозувати кількість, змістовну різноманітність і складність усіх планів роботи, які повинна розробляти адміністрація ЦПТО ДСЗ.

Основна мета розроблення моделі комплексного планування – надання допомоги керівникам ЦПТО ДСЗ у визначенні основних напрямів планування основних ланок навчально-виробничого процесу.

Запропонована модель комплексного планування організаційно-андрагогічної діяльності у навчальних закладах державної служби зайнятості має певну структуру, оскільки вся система роботи має (відповідно до наявної законодавчо-нормативної бази) підсистеми (підструктури), які функціонують завдяки зв'язкам, представленим на рисунку.

Кожна із визначених підсистем має певні завдання функціонування, характеризується специфічним змістом діяльності, формами і методами роботи, але всім їм притаманні ознаки всієї системи-закладу, і спрямовані вони на досягнення загальної мети діяльності закладу.

Враховуючи, що всі системи моделюються, і будь-яка система може бути представлена у формі моделі, робимо висновок, що їм притаманні всі властивості систем.

Модель комплексного планування організаційно-андрагогічної діяльності у навчальних закладах державної служби зайнятості дозволяє побачити всю основну систему планів, які необхідно розробляти. Але разом із цим, кожна підсистема може бути розглянута як відносно цілісна система [2].

Кожен із керівників ЦПТО ДСЗУ відповідно до запропонованої моделі комплексного планування організаційно-педагогічної діяльності розробляє власну модель, проте зробити йому це буде значно легше, коли він працює із запропонованим зразком моделі системи планування, яка значною мірою допомагає керівникам визначити стратегічні напрями в системі планування діяльності навчальних закладів державної служби зайнятості.

Разом з тим, визначивши ці напрями роботи, керівники закладів у подальшому розробленні планів роботи мають можливість проявити власні творчі здатності як у плануванні, так і в подальшій організації, наприклад, у процесі планування методичної роботи.

Керівники структурних ланок (голови методичних об'єднань або методичних комісій) можуть передбачити у плануванні змісту роботи будь-які нетрадиційні форми діяльності з підвищення кваліфікації педагогів навчального закладу, запровадження інноваційних технологій, нових форм і методів теоретичного і виробничого навчання слухачів, що у подальшому забезпечуватиме професійну гнучкість і трудову мобільність безробітних.

Вважаємо за доцільне зауважити, що планування як одна із загальних (технологічних) функцій управління значною мірою визначає загальну результативність організаційно-андрагогічної діяльності як керівників так і всього колективу навчального закладу.

Інтенсивність процесів теоретичного та виробничого навчання безпосередньо залежить від реалізації таких управлінських функцій:

- організації діяльності відповідно до розроблених і затверджених планів роботи;
- координації діяльності андрагогів у всіх ланках навчально-виробничого процесу;
- регулювання роботи (внесення певних коректив), контролю роботи у ході певної зміни її завдань;
- обліку діяльності та її аналізу.

Висновки. Запропонована структура моделі комплексного планування не передбачає розроблення та експериментальну перевірку всіх моделей планів, на засадах яких здійснюється організаційно-андрагогічна діяльність у навчально-виробничому та інших процесах. Водночас зауважуємо, що розроблена і апробована модель комплексного планування організаційно-андрагогічної діяльності дозволяє керівникам ЦПТО ДСЗУ чітко усвідомлювати зміст планування кожної складової навчально-виробничого процесу, визначати пріоритетні напрями діяльності на кожному етапі навчання слухачів із числа безробітних.

Список використаних джерел

1. *Закон України "Про професійно-технічну освіту"* // Зб. нормативно-правових та інформаційно-довідкових матеріалів з професійного навчання безробітних. – К. : ІПК ДСЗУ, 2010. – 356 с.
2. *Олійник В.В.* Планування роботи професійно-технічних навчальних закладів / В.В. Олійник. – К. : ЦІППО АПН України, 2000. – 20 с.
3. *Положення про організацію навчального і виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах* // Зб. наказів Міністерства освіти України. – Ч. 2. – К., 2006. – 189 с.

Стаття надійшла 11.04.2013